

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
17/4633

Dato
8 .02.2018

Svar på spørsmål fra kontroll- og konstitusjonskomiteen av 31. januar 2018

Jeg viser til brev av 31. januar 2018 fra kontroll- og konstitusjonskomiteen. Det vises også til komiteens brev av 14. og 22. november 2017 og 16. januar 2018 og mine svarbrev av 21. og 29. november 2017 og 23. januar 2018, samt min redegjørelse for komiteen og svar på spørsmål i høringen 10. januar 2018.

Spørsmål

«Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser til tidligere korrespondanse vedrørende innsyn i referater fra møter 13. januar, 26. januar og 19. september 2017. Dette ble avvist med den begrunnelse som fremgår av finansministerens brev til komiteen av 29. november 2017:

«I tillegg til årsrapportmøtet og halvårsrapportmøtet avtales andre møter ved behov. For slike møter utarbeides det ikke omforente referater. I 2017 er det avholdt ett møte hvor SSB ga en orientering om sin strategiplan og flere møter om blant annet omorganiseringen av forskningsavdelingen. Fra disse møtene foreligger det kun notater fra enkeltpersoner, som ikke er samlet til fullstendige, omforente referater, og som det derfor ikke gis innsyn i.»

I Sivilombudsmannens brev av 17. januar 2018 til VG vedrørende klage på avslag på innsyn i referater fra møter mellom Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå, fremgår:

«Finansdepartementet har i brev av 19. desember 2017 og brev av 10. januar 2018 hit fremholdt at møtereferatene er interne nedtegnelser som ikke har karakter av å være saksdokumenter etter offentleglova § 4. Til dette vil ombudsmannen bemerke at når

departementet har vurdert at referatene er organinterne dokumenter etter offentleglova § 14, ligger det i dette en forutsetning om at det er saksdokumenter etter offentleglova.»

På denne bakgrunn forventer komiteen å få oversendt dokumentene, om nødvendig unntatt offentlig innsyn. Komiteen ber videre om å få oversendt korrespondansen mellom Finansdepartementet og Sivilombudsmannen i tilknytning til innsynssaken.

Av hensyn til fremdriften i saken, bes det om svar snarest mulig.»

Svar

Komiteen viser til Sivilombudsmannens behandling av klage fra VG på avslag om innsyn i interne notater i Finansdepartementet knyttet til møter med SSB 13. januar, 26. januar og 19. september 2017.

Sivilombudsmannens skriver:

«Etter en gjennomgang av saken er det ikke funnet holdepunkter for at ytterligere undersøkelser fra ombudsmannens side vil kunne føre til avgjørende rettslige innvendinger mot Finansdepartementets vurderinger og konklusjon om at det er adgang til å unnta de aktuelle dokumentene. Det bemerkes i denne sammenheng at vurderingen av meroffentlighet hører til forvaltningens skjønn, som ombudsmannen bare i begrenset utstrekning kan overprøve.»

Ombudsmannen mener dermed at departementet har adgang til å unnta offentlighet for notatene fra møtene 13. januar, 26. januar og 19. september 2017.

Komiteen viser videre til Sivilombudsmannens drøfting av hvorvidt slike interne notater er saksdokumenter etter offentleglova. Jeg vil påpeke at komiteen har utelatt den siste setningen i det aktuelle avsnittet fra ombudsmannen:

«(...) Departementets standpunkt knyttet til om møterefelatene er saksdokumenter etter offentleglova, er imidlertid ikke avgjørende for ombudsmannens ovennevnte synspunkter i saken.»

Ombudsmannens drøfting understøtter således departementets syn og gir ikke nye argumenter for å endre departements vurdering om at dette ikke er saksdokumenter i lovens forstand.

Komiteen har tidligere fått oversendt fullstendige referater fra de sentrale møtene i styringsdialogen, som er møtet om SSBs årsrapport 27. mars 2017 og møte om SSBs halvårsrapport 8. september 2017. For andre møter er det ikke utarbeidet fullstendige, omforente referater. Fra slike møter foreligger interne notater med nedtegnelser som ikke nødvendigvis gir en dekkende oppsummering av innholdet i møtene. Gjennomgående bærer notatene preg av at det er lagt vekt på å referere det som ble gitt uttrykk for fra de eksterne deltakerne, og i mindre grad på å gjengi departementets innledninger og synspunkter underveis i møtene. Utformingen av notatene, og behandlingen av dem, må ses i lys av at de ikke skulle formidle styringssignaler til SSB eller på annen måte inngå i styringsdialogen. Notatene fra de tre møtene komiteen ber om, inneholder også unøyaktigheter og feil, slik det er redegjort for i brev til

Sivilombudsmannen (vedlegg 7 og 8). Hensynet til å gi Stortinget korrekt informasjon har derfor talt imot å sende notatene til komiteen.

Når komiteen likevel gjentar sitt ønske om å se notatene, «*om nødvendig unntatt offentlighet*», velger jeg å oversende dem slik de foreligger, inklusive de feil og de unøyaktigheter som måtte være, unntatt offentlighet. Vedlagt ligger også departementets korrespondanse med Sivilombudsmannen i klagesak om innsyn.

De tre notatene er ført i pennen av enkeltmedarbeidere i departementet. Initialene og navnene på disse er sladdet. Jeg vil understreke at de som er referert av eksterne møtedeltakere, ikke har sett notatene. Synspunkter kan derfor være upresist gjengitt. De som har startet på de interne notatene, har av praktiske grunner brukt ulike dokumentmalers, uten at det i seg selv gjør notatene til referater eller ferdigstilte dokumenter.

Komiteen er fra før, i mitt brev av 21. november 2017, godt opplyst om hva departementet ga uttrykk for i disse tre møtene. Som det fremgår av notatene fra møtene som er vedlagt, uttrykte departementet tidlig bekymring for at omstillingen ville ta forskningsvirksomheten i feil retning. Det fremgår også at det så sent som 19. september fortsatt ikke var klart hvordan innplasseringskriteriene ville bli anvendt, og det var dermed ikke mulig å se hvordan de ulike gruppene og modellene ville bli bemannet – til tross for at både kriteriene og stillingsplanen forelå. Det var heller ikke mulig å forutse at flere modeller ville stå uten nøkkelpersonell. Resultatet av omorganiseringen ble først klart i slutten av oktober.

Jeg vil understreke at det er en forskjell på å advare mot å gjøre store endringer, og å si stopp til en omstillingsprosess – her er det en naturlig rekkefølge. Vi gjorde det tidlig klart hva som var forventet av virksomheten og hvilke hensyn som var viktige, deretter uttrykte vi bekymringer og advarte mot endringer som kunne svekke etatens evne til å levere innenfor forventningene, og til slutt sa vi stopp da planene ble implementert og det ble klart at advarslene ikke var blitt hørt.

Med hilsen

Siv Jensen

Vedlegg:

1. Intern nedtegnelse fra møte 13. januar 2017.
2. Intern nedtegnelse fra møte 26. januar 2017.
3. Intern nedtegnelse fra møte 19. september 2017.
4. Brev fra Sivilombudsmannen til Finansdepartementet av 7. desember 2017.
5. Brev fra Finansdepartementet til Sivilombudsmannen av 19. desember 2017.
6. Brev fra Sivilombudsmannen til Finansdepartementet av 3. januar 2018.
7. Brev fra Finansdepartementet til Sivilombudsmannen av 10. januar 2018.
8. Brev fra Finansdepartementet til Sivilombudsmannen av 16. januar 2018.
9. Brev fra Sivilombudsmannen til VG med kopi til Finansdepartementet av 17. januar 2018.